

Ильэсыкъе еджэгъум зыфагъэхъазыры

**Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет
зичэзыу игъекотыгъэ зэхэсигъоу илагъэм
тхъаметагъор щизэрихъагъ Адыгейм и
Лышъхъэ ишпъэрэлхэр пэлэг гэнэфагъэкъэ
зыгъецкіэрэ Къумпыл Мурат.**

Алерэ юфыгъоу къээрэгүйн
ицэхэр зытегущыагъэхэр рес-
публикаим ит гэсэнгъэм иуч-
реждениехэм 2017 — 2018-
рэ ильэсыкъе еджэгъум зыэ-
рэфагъэхъазырырэ ары. Мын-
гэхыгъеу къэгущыагъ АР-м
гэсэнгъэм шэнгъэмрэкъе
имиинистрэу Кіэрэцэ Андзаур.

Ащ къизэриуагъэмкъе, еджаплэхэм ыкы кілэцкыл ыгыл-
пэхэм ягъецкіжын пэуаг-
гъэханэу къэл ыкы район
бюджетхэм сомэ миллион 45,7-
рэ къадыхалтыгъ. Ащ джащ
фэдэу хэхэ Ѣынгъончэнэм
иофигъохэр зэшохыгъэнхэм
ыкы еджаклохэр зэрээрэш-
ре автобусхэм япак гъекэ-
жыгъынрэ. Министрэм къиз-
рэхийэшгъэмкъе, 2016-рэ
ильэсым гэсэнгъэм иучрэ-
жение зырыхэм видеокамерэ-
хэр ашамыгъеуцугъэху Ѣыт-
гъэмэ, мы ильэсым а гумэ-
кыгъор дэгээзижыгъе хувь.
Къэралыгъо программэу «До-
ступная среда» зыфилорэм
ицэцкіэн къадыхэлтыгъау
кілэцкыл ыгылпэ 13-мэ ыкы
гэсэнгъэ тедээ зынрагъэ-
гъотырэ организации 2-мэ ачэс
сабыйхуу сэкъатныгъэ зиэхэм
яфэл-фашихэр зэрифешуашу
зэшохыгъэнхэм, гэсэнгъэ эз-
рагъээтын амал ялэнэм анаэ
тырагъэтишт. Ащ пае феде-
ральнэ гупчэм сомэ миллион
13,2-рэ, республика бүджетын
миллиони 2,2-рэ къатууцыгъ.
Джащ фэдэу къоджэ псэуплэхэм
адэт спортзали 9-мэ мы иль-
эсым гэцкіжынхэр арашыл-
лэнхэу агъенафэ. Ащ фэшл
федеральнэ гупчэм субсидиену сомэ
миллион 16,5-рэ хүурэр къитуу-
пщишт, республикэм ежь имылькоу
хильхъаштыр миллиони 2,7-рэ
мэхъу.

лъэшын фаг. Еджаплэхэр ильэ-
сыкъе еджэгъум фэхъазырхуу
къеклэнхэм мэхъанэшко ил,
ащкъе пшъэдэхъижыши зэрэ-
хырэр пстэуми къыдгурыон
фаг, — къыуагъ Къумпыл
Мурат.

Джащ фэдэу искуственнэ
алырэгъу зытебзэгъе футбол

къызэриуагъэмкъе, 2015-рэ
ильэсым къыщегъэжьагъуу ком-
плексу «ГТО-м» ехыгъе юф-
тхъабзэхэм язэхэшэн пэуагъашт
мылькур республика бүджетын
къыдыхалтыгъ. Мы ильэсым ар
сомэ мин 300 мэхъу. Джырэ
уахтэм ехуулэу тестирова-
ниемкъе гупчи 3 республикэм

сым къыщуублагъуу комплекс-
сым гээмэфэ ыкы къимэфэ фе-
стивальхэр зызэхашх. 2016-
рэ ильэсым ГТО-м ишапхъэ-
хэр гэцкіжагъэхэ зэрэхуурэм
усэ фэшыгъэнэм фытегэп-
сихъэгъе юфхъэбээ 26-рэ
тишольыр Ѣырагъеклойгъ.
Ахэм нэбгырэ 1178-рэ ахэлэ-
жьагъ, 780-мэ комплексын
ишапхъэхэр агъецкіжагъ. Ау
мы лъэнкъомкъе зэхэшэн юф-
тхъабзэхэр икы фэдизэу джыри
зэшохыгъэхэ зэрэмыхъурэр ко-
митетым ипащэ къыуагъ, юф-

къыщхэм, сабый къызфэхъуугъэ-
хэм ыкы кілэцкылухэм по-
собиехэр зэраратыщ шыкъе-
хэм зэхокыныгъэхэр фэхуущых.
Ыпэлэ Ѣылгъэхэр ekonlakler джы-
агъефедэжыщтэп. Тын занкэ-
хэм афытэгэпсихъэгъе шыкъеу
къаугушысыгъэм къызэригъе-
нафэрэмкъе, ыпэлэ зэрэшы-
тызэм фэдэу юфшлаклом лъэу
тхыльымрэ документхэмрэ
юфшланлэм рехылпэх, нэужым
ахэр Фондым икъутамэ Іэкл-
гъяхъэх ыкы пособиер занкэу
цифым къыраты. Ар зыфэ-
дизыщтыр предприятием ибух-
галтерие къылтытэжыщтэп,
пшъэдэхъижыр зыхъыштыр
ыпшъэлэгъе зигугуу къэштыгъэ
Фондым икъутамэ ары. Бан-
кым къызэшиуихыгъэ счетым
ахъщэр фырагъэхъашт в фе-
хумэ, почтэлэ Іэклгъяхъашт.
Ильэсэу тызхэтэм ибэдээгъу
мазэ къыщегъэжьагъуу мы
шыкъемкъе пособиер аратынэу
аублэшт, ащ хахъэхэрэм яс-
писки агъенэфэгъах. Гүшүлэм
пае, охтэ гъэнэфагъекъе юф
зышэн зымылъэгъе зэрэхъэхэр,
сабый къызфэхъунэу Ѣыт бзыль-
фыгъэхэу учетым жьеу хэу-
цаагъэхэр, сабый къызфэхъу-
гъэхэр, ильэрэ ныкъорэм нэс
зыныжь сабыйхэм къараты-
ре ахъщэр, нэмыхъхэри ащ къы-
дыхэлтыгъау. Натхъо Разыт
къизэриуагъэмкъе, джырэ уах-
тэм страховательхэм юф ада-
шэ, шыкълакъе агъефедэштим
мэхъанэу илэр къафайау. Стра-
ховать ашыгъеу республика
шыгсэурэр нэбгырэ мин 97,2-м
кіхъэ, юфшланлэм языгъэгъо-
тыхъэрэр (страховательхэр)
10175-рэ мэхъу. Ахэм ачы-
щэрээ электроннэ-цифровой Іэп-
кадэр (ЭЦП) къызфагъэф-
дээзэ отчет къэзышыгъэхэр
3224-рэ, зэфхъысыжъхэр зымы-
шыгъахъхэри мымакъеу ахэ-
тих. А гумэйгъоэр псынкэу
дэгээзижыгъэн зэрэфайау. Мы шы-
кълэр Ѣылгъэхэм Ѣыгъэфедагъэ
зыхъукъе, регионым финанс
зыпкытыныгъэ зэрильштыр,
страховой гэцлаклохэр Ѣыгъэ-
зиягъэхэ зэрэхуущтыр, цифым
къытэфэрэ пособиер охтэ кі-
кыкым зэрэратыжъаштыр пащэм
къыгъэнэфагъа.

— Социальнэ мэхъанэ зиэ
юфыгъохэр зэшохыгъэнхэр
пстэуми анахъ шхъалуу си-
дигүү Ѣытгын фаг. Непэ тшэ-
рэр зэлэтицыфхэм аялай,
ахэм яфэл-фашихэр зэрифэ-
шушау Ѣыгъэхэнхэр, Ѣыл-
гъе-лэ-псэукъе амалэу ялхэр на-
хышиу Ѣыгъэнхэр ары, —
къыуагъ Къумпыл Мурат.

Зэхэсигъо хэлэжьагъэхэр
нэмыхъ юфыгъохами ахэплья-
гъэх, унэшо гъэнэфагъэхэр
ашыгъэх.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Къоджэ псэуплэхэм адэт спортзали
9-мэ мы ильэсым гэцкіжынхэр
араашылэнхэу агъенафэ. Ащ фэшл
федеральнэ гупчэм субсидиену сомэ
миллион 16,5-рэ хүурэр къитуу-
пщишт, республикэм ежь имылькоу
хильхъаштыр миллиони 2,7-рэ
мэхъу.

шынхэр гэцкіжынхэмкъе зипшъэрилхъэр икы фэдизэу
зымыгъэцкіжырэ муниципалитет-
хэм ягугуу зэхэсигъом къы-
шашыгъ. АР-м и Лышъхъэ пшъэрилэу къы-
гъеуцугъэм диштэу 2015-рэ ильэ-

шынхэр гэцкіжынхэмфагъуу
ылтыгъау.

2017-рэ ильэсым бэдээгъу
и 1-м республикэм щагъэ-
цэкіжнэу рагъэжьэшт пилотнэ
проектэу «Прямые выплаты»
зыфилорэм зэрэфахъазырхэм
къытегущыагъ УФ-м социальнэ
страхованиемкъе и Фонд ичын-
пэ къутамэ Адыгейм Ѣылгъэм
ипашу Натхъо Разыт. Ащ
къызэрихъэшгъэмкъе, непэ
ехуулэу мы проектым итэ-
цкіжнэу регион 13 хэлажье,
2017-рэ ильэсым бэдээгъу
и 1-м къыщуублагъуу ахэм
джыри 13 къахэхъошт, а шьол-
лырхэм тэ тиеспублики
ащыщ. Мы проектым къызэри-
гъэнафэрэмкъе, охтэ гъэнэфагъекъе
юф зышэн зымылъэ-
шыгъахъхэри мымакъеу ахэ-
тих. А гумэйгъоэр псынкэу
дэгээзижыгъэн зэрэфайау. Мы шы-
кълэр Ѣылгъэхэм Ѣыгъэфедагъэ
зыхъукъе, регионым финанс
зыпкытыныгъэ зэрильштыр,
страховой гэцлаклохэр Ѣыгъэ-
зиягъэхэ зэрэхуущтыр, цифым
къытэфэрэ пособиер охтэ кі-
кыкым зэрэратыжъаштыр пащэм
къыгъэнэфагъа.

Урсыле физкультурнэ-спорт
комплексу «Юфшлэнхэм ыкы
зыкъэхуумэжынхэм сифэхъа-
зы» зыфилорэм (ГТО) ипрог-
раммэ республика зэрэш-
тэгэцакъе ыкы ащ шыгъэ-
шо къызэритирэр Ѣылгъэнхэм
къыгъельгэтууагъ. Ащ зэлгэгъеу
хуущэп, съда пломэ тисабийхэм
ялсауныгъэ зыфэдэштэр аш
бэкэе епхыгъ. Мы лъэнкъомкъе
муниципалнэ образованиехэм
ялашхэм юфшлэн нахь агэ-

хэрэгжигъэшгъэм къытэгущыагъ.
Аршиш, ащ юфыр на-
мыгъэснынэу муниципалитетхэм
закынхыгъэзагъ.

— Еджаплэхэм яспортзал-
хэм гэцкіжынхэр яшылэн-
гъэнхэм ипрограммэ ильэс-
зуулэ хуульгэу тиеспублика
зытэгъэцакъе ыкы ащ шыгъэ-
шо къызэритирэр Ѣылгъэнхэм
къыгъельгэтууагъ. Аш зэлгэгъеу
хуущэп, съда пломэ тисабийхэм
ялсауныгъэ зыфэдэштэр аш
бэкэе епхыгъ. Мы лъэнкъомкъе
муниципалнэ образованиехэм
ялашхэм юфшлэн нахь агэ-

хэрэгжигъэшгъэм къытэгущыагъ.
Аршиш, ащ юфыр на-
мыгъэснынэу муниципалитетхэм
закынхыгъэзагъ.

Урсыле физкультурнэ-спорт
комплексу «Юфшлэнхэм ыкы
зыкъэхуумэжынхэм сифэхъа-
зы» зыфилорэм (ГТО) ипрог-
раммэ республика зэрэш-
тэгэцакъе ыкы ащ шыгъэ-
шо къызэритирэр Ѣылгъэнхэм
къыгъельгэтууагъ. Аршиш, ащ юфыр на-
мыгъэснынэу муниципалитетхэм
закынхыгъэзагъ.

Хэгъэгум шуульэгъу фыряиэныр, зэфыщтыкхэр гэпытэгъэнхэр

АР-м и Общественэ палатэ джырэблагъэ идэгээ зичээзын эзэсигъом Адыгейм щыпсэухэрэм япатриотическэ пүнүгъэ иофыгъохэм щатегушынагъэх. Иофхъабзэм хэлжьагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, гъэснэгъэм, культурэм, спортым, общественэ движениехэм ялЫкхэр, студентахэр. Зэхсыгъор зэрищаагь палатэм итхъаматэу Устэ Русльян.

Пэублэм ашт кызыэрэщиуа-тэмкээ, непэ кыткээхүхээрэ лэхүжхэр яхэгъэгу шуульэгъу икъу фыряиэу, патриотизмээм имэхъанэ ыкчи граждан пшье-дэкъижэу ахырэр икъу фэдизэу къагурылоу къэтэджы-хэрэп. Ашт кыыхэкикэ бээдэжэшэ, экстремистскэ купхэм, сектэ зэфшъахафхэм тине-пэрэ ныбжыкхэр ахахъэху мэхъу. Ашт даклоу наркотикхэр хэбзэнчэу зэрахъэх, лэхэгъэ зэхэдзир ыкчи ради-кализмэр щынэгъэм щыпхы-рашинэу аублэ. Арышь, кэлэлцэйхэм ыкчи ныбжыкхэм япатриотическэ пүнү-

гъэ лэшэу тынаэ тедгээтинэу щыт.

Гүшүйэр лыгъяклогатагь Адыгэ Республиком лэхэпкэ иофхэмкээ, іэкыб къэралхэм ашыпсэ-урэ тильэпкэгъухэм адиряэ зэпхыныгъэхэмкээ ыкчи къэ-бар жъугъэм иамалхэмкээ и Комитет итхъаматэу Шхъэлэхъо Аскэр. Къэралыгъо программэу «Лэхэгъэ зэфыщтыкхэр гъэптигъэнхэр ыкчи патриотическэ пүнүгъэр» зы-филоу 2014 — 2020-рэ ильэс-хэм ательяутагъэр зэрагъяца-кхэрэм ар къытегущыагь. Ти-республикэ щыпсэухэрэм Уры-саем итарихь, икультурэ фы-

щытыкхэу фыряиэр гъэптигъэнхэм, ар тиллэххэм алтын-дээснэйнхэм, яхэгъэгу шу аль-гүннэ, щынэгъэм еллыкхэгъэнэфагъэ Ѣыржыгъэнхэм про-граммэр фэлорышээ.

— Тиофшэнкэ мурадэу ти-лэхэгъэдэхэм республи-кем зынгээшүүмбгүйгээнэ, ныбжыкхэр яхэгъэгу ру-шохуэ, зам, иофшэнхэм яв-теранхэм льйтэнгъэ афашиэу

пүгъэнхэр ары, — кыыуагь Шхъэлэхъо Аскэр. — Гээс-нэгъэм иучрежденихэм зэ-пхыныгъэ адитилэу кэлэеджа-клохэм дээ-патриотическэ иофхъэбээ зэфшъахафхэр афы-зэхэтээшэх. Ау ар икъурэп, еджаплэхэм патриотическэ пүнүгъэм анаэ нахь щыти-рагъэтин фае. Тиофшэн об-щественэ организациехэр, на-хыжхэр, динлэжхэр, лэхэгъ-

культурнэ ыкчи ныбжыкхэм объединениехэр нахыбэу кыхэд-гэлжьэнхэ фае. Патриотиз-мээм фэлгүгъэнхэм исистемэ иофыгъохэм язашохын пэ-луюгъэхъэрэ мылькур икъурэп, арышь, ашт изэшохын къэралы-гъор кыхэмийлажэу хүщтэп.

Зэхэсигъом кызыгыгыла-гъэх ДОСААФ-м икъутамэу республикэм щынэ ипащэу Барцо Тимур, общественэ движениеу «Адыгэ Хасэм» хэт Бэгъушъэ Адам, нэмийхэри. Ахэм япсалэ кыншалуагь дэ-патриотическэ клубхэр, кэлэ-цыкхэм агаа лагерьхэр кын-зэхүхгъэнхэр, ашт пэуухащт мылькур бюджетым кызы-дыхэлжьтэгъэнхэр, нэмийхэри. Зыхэлэхъэрэ иофыгъом елхы-гъэу Шхъэлэхъо Аскэр кын-хийгээшыгь гупшысэхэм пстэуми дырагъештагь ыкчи унэшо гъэнэфагъэхэр ашыгъэх.

Апэрэмкээ, Адыгейм щып-сэухэрэм ядээ-патриотическэ пүнүгъэхээ Координационэ совет (республикэм и Лышхъэ ипащэу) зэхэшгээгъэнхэр. Ашт елхынштээ иофхъабзэхэм язэнкэ план ильэс къэс аштэнхэр. Ятлон-нэрэмкээ, ыпшэхээ зигүгъу къэтшыгъэ программэм зэхэ-кынгъэхэр фэшыгъэнхэр. Ашт игээцэхэн пэуухащт ахьшэ тэдээр (2018 — 2020-рэ ильэс-хэм) республикэ бюджетым кынхэлжьтэгъэнхэр.

Владимир Нарожнэр зэхэсигъом кызыгыгыла-гъээ, къэзэ-рэугохъэхэм аштээхе уна-шьохэр республикэм ипащэхэм зэральгъээсэштээр кыншалуагь.

ІШШЫНЭ Сусан.

Сурэтхэр ішшиинэ Асплан тырихыгъэх.

14 ыныбжь, Дарье ильэсих хүгъэ. Пшэшьэ цыкылур ышна-хыжь зыщеджэр гурут еджаплэхэм клохын кэххолсы, уаххтэр кынхэмийгээсэу ышшувэ башдээ.

ГҮОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

Сурэтхэр итхэр: Сидорен-кэхэм яунагъу.

Къэралыгъор Іэпүгъэгъу къафэхъугъ

Специалистхэм ыкчи унэгъо ныбжыкхэрэг яшы-Іэкі-песукіэ нахышишыгъэнхэм, пэсуплэ ягъэ-гъотыгъэнхэм фытегъэпсихъэгъэ программэхэр аужырэ ильэсхэм щынхэх хүгъэ. Ахэм яшнуагъэхэр республикэм щыпсэурэ ныбжыкхэрэг яунэе пэсуплэхэр зэрагъэгъотынхэу амал яи.

2015 — 2020-рэ ильэсхэм ательяутэгъэ федеральнэ программэ «Унэгъо ныбжыкхэр» зыфилорэр Адыгейм зэрифэшьааш щынхэм. Ашт ишуда-гъэхэрэ пэсуплэ зэрагъэгъоты е зыщыпсэухэрэг нахышишыкхэрэзблээсиху зышоигтэу чэзынум хэтхэм къэралыгъор йэпүгъэгъу афэхъу.

Сидоренкэ зэшхъэгъусэхэу Аннэр Андрейэ ильэс заулэхээ узэхэлэбэжжэм унагьо ашлэнэу рагъэжьагь. А уаххтэм кынхлоц ежхэм яеу уна зэрэмьи-лэм къыхэкхэу къин альгэгүгь.

— Тимынэ ильэситфирэ ыпкээ лыттээз тисыгъ, кытфөятэ Аннэр. — Сабий кызытфэхьу уж сипшырэ си-

гуашэрэ яунэ дгээзэжьыгъэ. Ахэм ильэс 8-рэ тахэсигь. Къэралыгъо программэ зэ-рэшьиэр, ашт хэлажьхэмэ, іэ-пүгъэгъу кызыгыралом, администрациэ клаугъэ. — 2012-рэ ильэсийм мы лэ-ныкьомкээ специалистым се-клиолагь. Ишыкхээхээ тхыльхэр зыфеджэр кынхилогатагь, зэ-кхээхэгүүгүйгээ кынху-ригъэуагь, — игушиэ лэхэгъэ-кхуатэ бэзлыгыгъэм. — Къы-кальягъэр зэрифшьааш эзэх-хазыри, чэзынум сүхэуулагь. Унэу тызэрысым къаклохы-гъэх, шапхээу пыльхэр сэгэ-цакхэмэ ауплэхкүүтэгъ. А уаххтэм сипшырэ сигуашэрэ анэмкхэу сипшыкхуу унэм кынхдисыгь, ятлонэрэ сабырэ тэри кынхыгыфэгъагь.

Чэзынум зыхэуулагьхэм ылж ильэхтээ тешлэгээ Сидоренкэ зэшхъэгъусэхэм къебар гушу-гъо зэхахыгь. Ильэс пчагъэхуу зыкхэхэпсихъэрэ унэр ашэфын амал зэрэлэр, къэралы-гъор йэпүгъэгъу кызыгырафхэх-хэрэ къарацуагь. Унэгъо ныб-жыкхэм хабзэм сомэ мин 700-м ехуу кынхыгыгь ыкчи ох-тэ кэлхэм унэ зэрагъэгъотыгь.

— Ильэситфирэ мыш фэдэ-гушуагь кынхдэххүүтэу кын-

Я Х-рэ НАУЧНЭ ЕДЖЭНХЭР

ЖъоныгъуакІэм и 19-м гуманитар уштыхнхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КІэрощэм ыкІз зыхырэм славян тхыбзэм ыкІи культурэм я Мафэ ипэгъокІэу я Х-рэ научнэ еджэнхэр темэу «Славянский мир на Северо-Западном Кавказе: к вопросу о славянах на иноэтнических территориях» зифи Io-рэмкІэ щылагъ. Ар зэхищагъ институтын славян-адыгэ культурнэ зэлхыныгъэхэмкІэ иотдел.

Кавказым ис славянхэм ядуунэгурыйуак!

Ioftkhabzэр къызэуихыгъ мы отдельн ипащэ Наталья Денисовам. AP-м иапшъэрэ еджэлтилтия якІэлэгъаджэхэр, ястудентхэр, Кыбылэ Федеральнэ шъолтырым, къош республикэхэм ялтыклохэр ащ зэрэхэлжэхэрэр, темэ шъяланэмкІэ къытотыкынхэр ыкІи до-кладхэр къэзышын шыгъонигъэ зилэхэр нэбгырэ 21-рэ зэрэххүрэр къытуагъ, ягухэль ехыжьагъэ пстэуми дахэу зэшуахынэу къафэлъеуагъ.

Славян тхыбзэм ыкІи культурэм я Мафэ фэгъэхыгъэ научнэ еджэнхэр шуфэс гущы-

тири, яшіеныхыгъ яфольклор зэрэшызэуягъэр, ар кыдэлтийтээ сидигуи фольклорым Io дашшэмэ, узэрэлтыкотштыр, шэнэгъэкэ узэрэмыхъопсэштыр къытуагъ, зэлуклэм итемэ гушхъэлжьыгъэ къэкlopэ инэу ыльытагъ.

Зичэзыу я Х-рэ научнэ еджэнхэм AP-м гъесэнгъэмрэ шэнэгъэмрэкэ иминистрэ игуадзэу Къэрэтийнэ Махьмудэ хэлэжьагъ. Гъесэнгъэм Темир-Къохъэпэ Кавказым зыкышилтынмкэ славянхэм яшуагъэу къэктуагъэр къызыщыраотыкыщ мэфэкі Ioфи-

тьом къеблэгъагъэхэм «Гъогу маф!» къариуагъ.

Научнэ еджэнхэм ятемэ шхъялаэ къызэузыхырэ до-кладхэр ыкІи къытотыкынхэр ащ къыкіэлтыкыуагъэх: «Про-светительская деятельность Кирилла и Мефодия на Кавказе и в землях восточных славян; спорные вопросы и их решения», «Роль славянских учителей в образовательно-воспитательном процессе учащихся в школах Адыгеи», «Особенности взаимодействия славянской и адыгских культур на постсоветском пространстве», мыхэм анмыкіхэри.

Научнэ еджэнхэм язэфэхысыжхэмкіэ зы тхыль къыдагъэкин гүхэль я. Темэ шхъялэу агъэнэфагъэм къылкы-

рыкыыхээ анахь зытегущыла-гъехэу ыкІи Ioфигоу къыхэ-щыгъэхэр: Кириллэр Мефодийрэ Кавказым ыкІи славянхэр зытегущыхъэрэ чыгухэм гъесэнгъэ Ioфишхор зэрэшызэ-шуахыгъэр; зэшомыхыгъэ Ioфигохэр ыкІи джырэ наукэм ахэр зэригэцакіхэрэр; динлэж гъесэгэ зэшхэм яофишагъэ лыхъужынгъэм зэрэ-пещачэрэр; славян еджэгъэ-гъесагъэхэм яофишагъэ къе-ралыгъо ыкІи дин мэхъанэу илэр.

Джырэ гъесэнгъэм итарих льапсэ зэгъэшгээгэным, анахьэу Темир-Къохъэпэ Кавказым ар егъэгъотыгъэнэм мэхъанэу илагъэр, ашкіэ, гъесэнгъэм ыкІи культурэм альенкыкокэ славян Ioфишхохэм шлоу алэжыгъэр научнэ еджэнхэм къащыраотыкыгъ. Еджэнхэм щыклагъэу яхэми анаэ атырадзагъ: уштэйн ку-ухэр шыгъэнхэ зэрэфаэр, зигъо Ioфигохэмкіэ авторхэм яеплыкіхэр нахь къыхэшэу гъэспыгъэнхэр. Зэхэшэн-ухызырын Ioфишэнми гүнэм нимыгъэсигъэ льэнэнкъохэр зэрэшыгъэр, шэнэгъэ лэжэпэ инхэм, гупчэхэм, Iекыб къе-рал уштаклохэм мы Ioфимкіэ яеплыкіхэр икьюу зэгъэшгээгъэнхэр зэришыкагъэр къы-хагъэшыгъ. Мы зэкіеми япхыгъэу гупшисэ зэфэхьысийхэр ашыгъэх, рекомендаци-хэр аштагъэх.

ДЗЭУКЬОЖЬ Нуриет.

Сурэтыр Iашынэ Аслын тырихыгъ.

Шыгъо-шэжэ зэхахь

Лъэпкъ гуузым иджэмакъ

Блэкыгъэ тхуаумафэм (жъоныгъуакІэм и 21-м) ипчэдэйж Төуцожь районымкІэ Пэнэжыкыуас игупчэ цыфыбэ къышызэрэугъоигъагъ. Кавказ заор заухыгъэр ильэси 153-рэ зэрэххүгъэм фэгъэхыгъэ шыгъо-шэжэ зэхахьэм хэлажьхэ ашгойоу, ащ хэлодэгъэ акъошхэр агу къагъэй-жынхэу, афэшыгъонхэу пчэгум ахэр къихэ-штыгъэх.

Тэ нахь пасэу район гупчэм тиинэсигъэу тэлэгэйу лъэпкъ цэжээхээр идэхэхэй. Борисэрэ Пэнэжыкье чын-пэ коим ипащэу Кушуу Аслынэрэ.

МыдыхкІэ шыгъо-шэжэ Магфэм хэлэжьэштхэм къаххэх. Хабэхьу Заремэ зипэшэ гурут еджаплэм икэлэеджакохэр къытуагъэх. Дахэу фэ-

цожь районым иадминистрации ипащэ игудзэу Бэгүшүэ Борисэрэ Пэнэжыкье чын-пэ коим ипащэу Кушуу Аслынэрэ.

МыдыхкІэ шыгъо-шэжэ Магфэм хэлэжьэштхэм къаххэх. Хабэхьу Заремэ зипэшэ гурут еджаплэм икэлэеджакохэр къытуагъэх. Дахэу фэ-

пагъэх, адигэ быракхэри айыгых. Къоджэдэсхэу къэзэрэ-угохэрэри ахэм анахыбэжэ. Ахэтых ахэм Төуцожь районым иадминистрации ипащэу Хъачмамыкъо Азэмэт, игудзэхэу Хъэдэгъэлэ Мариетрэ Мэджидэрэ, районым иветархэм я Совет итхаматэу Нэмитэкъо Юрэ, чылэм инахыжьхэу Хъот Ерстэм, Ехуулэ Пшымаф, Хъот Казбек, Гъонэжыкъо Мухьдин, нэмыхыбэхэр.

Пчэдыхжым сыхьатыр 9-м митингнэм хэлажьхэрэр зэуж итхэу ыпшьэкэ зигугуу къэтшыгъэ саугъэтэм къэрхьагъэх. Зэхэххэхор пэублэ пэлдэ къэкыкіэ къызэуихыгъыкыи зэришагъ Кушуу Аслын.

— Ильэси 100-м ехууре

къэхуухъэхэрэм ащ фэдэ амьтэлэгъунэу, тишэн-хабзэхэм арьсэххэу, зэкъо шныгъэ рдъэлъапэу тыщы-тэнэу тыфай, — къытуагъ ащ.

Ащ ыуж къоджэе фээндэу Гъонэжыкъо Мухьдинэ заом ылкъ къи-кыкіэ зидунай зыхъожыгъэхэм ду-хъэ къафаригъэхыгъ, Тхъэм джэ-нэтэм ригъэхан-хэу афэлъеуагъэх.

Шыгъо-шэжэ зэхахьэм къышыгущыагъэх, пачыхэм идээ къаджэхэр зэрээрихъоштыгъэхэр, зэрэтиригъэстикыщыгъэхэр, адигэ лъэпкъым къодыклае къызэрэфихыгъэр, къэлэцкыкы, бзыльфыгы, нэж-түжни амьтоу зераукиштыгъэхэр, зышхъээзыхыжьэхы Тыркуем ежэжыгъэхэм янахыбэр хыту-шом зэрэулпыхъагъэр, хымэ къэрали зэрэшымытхъагъэхэр Ехуулэ Пшымафэрэ Нэмитэкъо Юрэрэ къалотагъ. Зинахъ жъалымэ къэмыхыгъэе заом адигэ лъэпкъым ицыфышхъэ миллион пчагъэу хэкіодагъэхэм зы таикъикэ афэшыгъуагъэх, саугъэтэм къэгъагъэхэр къэральхъагъэх.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Кізметтердегі көзіндең орталығының таралып жатқан мемлекеттік мәдениеттік мекемесі

Адыгэ́м идуна́й зы мафэкэ

Пшызэ къэралыгъо университетым адыгэ культу-
рэм и Мафэ щызэхашагъ. Аишъэрэ еджапІэр аш
кІещакІо фэхъугъ ыкІи Адыгеим итарихълэжъэр,
иіЭпІасэхэр, иартистхэр рагъблэгъягъэх.

Нартхэм къащегъэжъа гъеү джырэ лъэхъан нэс тиреспубликэ ишылгээ мый мафэм къеклонгъэхэм зэхахын, альэгъун альэкыгь. Пшызэ къэралыгьо университетым икон-церт зал зы мафэкіл адигэхъакіещ ин хъугьэ.

Зы лъзыныкъомкѣ шыкѣ-
пшынэм ымакѣ къышѣу, адь-
кѣ пхъэкъычир щэжынчы. Отэ-
тео макъери ахэм къахехъе.
Лъэпкъ шууашхэр зы бгуум-
кѣ зэготых, адькѣ сабыйхэр
кїэн щешлэх. Нысэищыжьри
шъхъафэу къагъельягъо. Пшы-
зэ къэралыгъо университетым
джащ тетэу адигэ мэкъамэр
щыжынчыгъ. Зэлъэпкъэгъухэм
язакъоп, нэмыкѣ лъэпкъхэм
ялыклохэри мыш къеблэгъа-
хъэх. Адыгэм итарихъ, инепэрэ
щылақѣ якъэлотэн, илешлагъэ-
хэм, ишэн-хабзэхэм якъэгъе-
да? Непэ яшылеккѣ-псэүкѣ, ягу-
пшысаклѣ, ядунаетыкѣ сыд-
фэдэха? Культурэм и Мафэ-
къэлкъуагъэхэм мы упчлэхэм
яджэуап агъотыгъ.

— Адыгэмэ «зэрэмышлэрэ-
тыгъужь» алыагъ, — къелуватэ
АР-м и Лъэпкъ музей илофы-
шлэу, археологэу Тэу Аслыан,
— мыш лъэпкъ зэфрешхъаф-
хэм ялыклохэр къэлкъуагъэх,
арыш, тилъэпкъ ашлэу, зыфэ-
дэр къагурыломэ, тэркѣ нахь-
дэгъу, сыда пломэ къэбгъэлъэ-
гъонэу, ябъашлэн пльэкъынэу
шылэр гъунэнчъ.

лэгээн мөн хаасалж ийнхүү тээврээ лэгэйн мөн мафэм кызээлтийн бүтэйгээ. Яеджаклохэм язэлхыныгээ альпытэнэу, яныбджэгүүнүүгээ хагъэхьонэу авшээрэ еджаплэм щырахъухьаг. Культурэм ыпкэ кынкынкэ цыифхэр зэрэшлэх, зэпэблагье мэхъух, ныбджэгүүнүүгээ лээмийдхэр мэпытэх, арышь, яеджаклохэр зыщыщ лъэпкьхэм ямафэхэр зэх-

— Адыгэ хъакіещымкіә непә егъежжапІеу тшырэр нэмымкі лъэпкъхәми лъагъэкотәщт ыкіи ильәсым ыкіем зы унәгъо инәу зәкіе гъусә зәфәхъунхашь, зәфәхъысыжь мәфекі тшыщт. Лъэпкъ культуре пәпчъ зәхъашь, зыкі күлтурә ин къағъепсы, — elo Пшызә къэралыгъо университетым иныбжыкіә күлтурнә-зыгъэпсәфыпІе гупчә ипащтәу Роман Архиповым. Лъэпкъ куль-

шоиғыңызға зиңәхәм зәкәмі
қағида тағы да жүрдің көзінде
жүрдің көзінде жүрдің көзінде
жүрдің көзінде жүрдің көзінде

Пхъэкыч макъэм оте теокъэ зызэблехъу. Пхъашлэу Уджкъху Вячеслав пхъэм хэшлыкъылгъэ псэуальэхэр зыдищаагъэх, ищыкIэгъэ лэмэ-псымэхэри зыдиыгъхэу, лэнашьхъэхэм, пхъэнтлэкIухэм адыгэ тхыпхъэхэм-къэ ягъекIэрэкIэжын фегъасэх. Аш ыдэжбы щыгухъэ-lyklыкIи уильэпкъ ашлэным, зэльэпкъэгъухэр зэхэхъанхэм имэхъанэ къелуват:

— Лъе́пкъ зэфэшьхъафхэр якультурэкіе зэрэшлэхэ зыхуу-кэ яакылкыи, агуки нахь бай хъуштых, пый зэфэхъуштхэп, нэмэгдэл зэфашиштэп. Нахь зэрэшлэхэ къэс зым адьрэм икультурэ нахь шъхъэклафе фишынен хъушт.

Джащ тетев каләхәм пхъэ-шләйным, шъашъәхәм дышъэ-идәм, шъашъәхәм яшын зағәләсагъ. Ижырә һәшләгъәхәм язакъоп, непәрә лъәпкъ искуст-ствәри ми мафәм кызылъи-убытыгъ. Дугъ Айтәч исурәт-хәр Пшыз шъольыр ащаңәх. Еж Айтәч джыри 1990-рә ильесхәм Тыркуем къикы-жын атәжъ чыгум къәклюжыгъ, сурэтшыным феджагъ ыкни лъәпкъым итариҳъ, ичыгу идә-хагъе афәгъәхыбыгъе һовшла-гъәхәр иләх.

Сирием заор къызщежьэм, ашт къиктыжыгъэ ныбжыкэхэри Пышээ къэралыгъо университетым щеджэх. Зэгүүсэхэу ахэри адыгэ культурэм и Мафэ къэкүягъэх, зыщынхэ лъепкыым, тарихъ чыгум къаагъэзжыгъы ыкли зэкэмни нэуасэ зафашы. Яунагъохэм-кэ Пэнхэс щэпсэух, Краснодар къаклохээ ми ашпъэрэ еджалыэм щеджэх. Адыгэ культурэм и Мафэ университетым чэсхэм язакъоп, зэхэзыхыгъэ пстэури къэкүягъэх. Унагъохэр зэгүусэхэу, ясабийхэри акыгъухэу яльэпкэ культуре нахь куоу нэуасэ зыфашыгъ, яклалэхэри ашт лъагъэлэсыгъэх.

Лъэпкъ Ішлగъэхэм якъэгъэлльэгъон ыуж орэдьлохэм ыкъи къэшъуакъохэм пчегур аубытыгъ. Адыгеим ахэр къикыгъэх, ау Пшызэ къэралыгъо университетым кавказ къашъохэмкъэ студие ил, ащ ансамблэу «Асад» къыхеубытэ. Купым ипащэу Тіэшъу Аслълан адыгэ културэм и Магъфэ изэхэцэн зилахыышу хэльхэм ащыц. «Лъэпкъым идэхагъэ ядъэлъэгъунэу типшээрылъыгъ», — elo ащ ыкъи аркъадэхъугъэу ельыйтэ. Авшъэрэ еджаплэм икъэшъою купи, республикэм икъыгъэ купхэри зэгъусэхэу къэгъэлъэгъоным хэллэжьагъэх. ШыкІэпцинэм, къамылым, адыгэ пшынэм амакъэхэр мыш щыгульгъэх.

Чыопсым икъэухъумэн

Геологием, геофизикэм ыкIи геоэкологием афэгъэхыгъэя IV-рэ Дунээ научнэ-практическэ конференции мы мафэхэм республикэм щы-кIуагь. УФ-м гъэс-ныгъэмрэ шэнныгъэм-рэкIэ и Министерствэ яIэпыIэгъоу Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университе-тымрэ Тверь дэт къэралыгъо университе-тымрэ Йофтхъабзэр зэ-хашагь.

Абхазым, Узбекистан, Кырым, Къэрэщэе-Щэрджэс, Къебэртэе-Бэлкъар республикэхэм, Москва, Санкт-Петербург, Тверь ыкын нэмэгдэхэд къарыгыгэ шлэнэгэлжэхэд аш хэлэжьагаьхэд.

— 2017-рэ эйлээсүр экологилем и Ильясэу зэрагчэнэфагьэм кыдыхэлтиягчай мы конференциер зэхэтгэг, джащ фэдэу чыюпсым фэгъэхыгчай урысые тхъамафэм ар төфагь. Дунэе ыкли урысые проектхэм тызэгчусэу тахэлэжьэнэу тетзыбыгчай, амалэу тилэхэм ахэхъягчай. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ шлэнгийгчай кілэ-еъяджэхэри, студентхэри нэйлиасэ афэтшынхэр ары пшъэ-рыль шхъялају тилэр, — кылыуагч Мыеекъопэ къэралыгчай технологическэ университетын инженер-экономическэ факультет идеканэу, профессорэу Беданэкъо Мурат.

Мы апшъэрэ еджапэм ишлэ-
ныгъэлжжэхэм Темир Кавка-
зым ичъиопс ауштэйнэу мы-
гъэ грант къаратыгъ. Адыгей-
им ичъиопс фэгъэхьыгъэ тхы-
льым джырэкээ дэлажжэх. Иль-
сым ыклем нэс ар индхылы-
зыбзэклэ къыдэкынэу щит. Аш
Урысыем ыкчи Адыгейим яшлэ-
ныгъэлжжэхэм ялофшагъэхэр
къыдэхъяштыгъ.

квадратах.

Іофтхъабзэм Адыгейм, Краснодар краям ячыюпс зэхъокыгъэ зэрэхъугъэм, конференцием мэхъанеу илэм, экологилем ылъэныкъокл гумэкыгъоу къэуцуухэрэм, хы Шуцэм изытет ыкли нэмых! Іофыгъохэм аштыгущыягъэх. Нэужым конференцием къеклонгъээ шэныгъэлжъхэм куп-купэу загощыгъ. «Геология и охрана окружающей среды» ыкли «Инженерно-экологические проблемы геологии и геофизики» зыфиорэ лъэныкъохэмкэ юфашагъ.

Іофтхъабзэм къыдыхэлъыташъ ю шэныгъэлэжхэр социаль-нэ ыкчи информационнэ технологиехэмкэ лицөөу N 34-м ѿлаагъэх. Кавказ къералыгъо биосфернэ заповедникүн фэгье-хыыгъэ къэгъэльэгъонэу кілэ-еджаклохэм ашыгъэм еплъыгъэх, Къоکыпэм ѿлыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэ и Къера-лыгъо музей икуутамэ, Лъэпкъ музеим, Пъягъо-Накъа ашы-

музейим, ляээгээ-накъэ ашылгаагэх.

Іофтхъабзэр пресс-конференциекі аухыгъ. Зэфэхьсыжыхэр ашыгътэх ыкы ыпэктэ зыдэлжжээшхэ лъэнныкъохэр сэтсигаат эх.

КІЭПІ Сүзін

ЛъЭПКЬ ГУПШЫСЭР

пхырещи

Урысыем, Адыгеим, Къэбэртэе-
Бэлькъарым, Къэрэшэе-Шэрджэсым
янароднэ артистэу, медалэу «Адыгеим»
и Щытхъузехъэр» зыфагъэшьошагъэу,
композиторэу Дмитрий Шостакович
ыцлэкэ агъэнэфэгъэ шүхъафтыным
илауреатэу Нэхэе Аслын Кавказ
заомрэ искусствэмрэ афэгъэхыигъэу
гущылэгъу тыфэхъугь.

— Асьлан, мы мафээм
Краснодар краим, Адыгэ
Республикэм концертхэр
ащызэхшьоцх. Лъэнкъ
искусствэм зегъэушьом-
бгъугъэнымк! ё съида
анахъэу шъуйофшиэн
къышыхжъугъэ-
шырэр?

— Адыгэхэм тарихъ гъогоу къакъулыкъэр шіэнъыгъэлэжъхэм, тхаклохэм, композиторхэм ялофшіагъэхэм къащауатэ. Ареу щытми, тильэпкъ ишыїлекіл-псэ-укіл нахъ игъекъотыгъэу ис-кусствэм къышыдгъэльэгъон фae. Ижырэ орэдхэм, къа-шъохэм къащыублагъэу зэкъош-ныгъэм игъэпйтэн, мамыр псэ-

уклэм игъэдэхэн, тишэн-хабзэхэм афэгъэхыгъэхэр тикончертхам ахатагъаха.

— Адыгабзэм иғъэлъэн, адыгэ пшынэм яхыыл Эгъэ орэдхэр Дер Абир, Тыгъуж Асыет къы- хадзэх. Мышъэ Андзаур пшынэр «къегъэ- гушылэ»...

— Аш фэдэ лъэпкъ орэдхэм гупшысэ куухэр уагъашых. Оша, уиньдэльфыбзэклэ цыфхэм зыкъизэхягъэхы пшоиго зыхуклэ, искуствэм иамалхэр къыдэглэтигэнх фае. Адыгэу дунаим тетхэм язакъоптызыльтыгэссыхэрээр. Урысылем,

лъагэ концертхэм
къащытэгъэльягъо

— ТхэкЮ
цЭрыIохэу
МэшбэшЭ Иc-
хяакъ, Жэнэ
Кырымызэ,
фэшъхвафхэм
ягущыIэхэм
атехыгъэ
орэдхэр «Ис-
льямым»
кьеIох. Ари
дэгъуба?

— Фольклор ансамблэу тызээр ўзбек тээвэртэй

Орэдым икъыхэхык!

— «Исламыем» орэди
100-м нахыбы къело.
Ахэр ансамблэм паэ зэб-
гъяфагъях.

— Орэд пэпчь гупшысэ хэхыгэй и, къашью гүсэ фэтшыщтыри ашт епхыг. Пэсэрэ орэдхэм къащиублагтэй джыре уахтэ аусыгтэхэри къатлохэзэ, Европэм икултурэ

льытээз, лъяпкъ шлэжь, гупшысэ куухэр зыхэлхэр къэтэлох. Мэшбэшлэ Исхъакъ иусэхэу ным игу мэкл, унагьом иунэ, нэмьыкхэм афэгъэхьыгъэхэр егъашли жьы хъүщхэп, пүнтигъээкъячла ахэль

ШІЭЖЫМ УЕГЪЭГЪУЧЗЭ

— ЖъоныгъуакІэм и
21-р шыыгъо-шЭжъ

**Маф. Ацхъыл! Эгъэ зэ-
хахъэхэм мэхъанэу
яшъутырэм кытегу-
шы! Эба?**

— Лъэпкъ пэпчъ тарихъ и.
Адыгэхэм гьогу къин щылэнъ-
гъэм къышакъулыгъ. Кавказ заом
тэ, адыгэхэм, тхъамыкъагъо
къытфихъыгъэр гъашлэм хэкло-
къеэтеп. Ильес къес Мые-
къуапэ щыкъорэ шъыгъо-шъэжъ
зэхахъэхэм «Ислъамыер» ахэ-
лахъэ, пэсэрэ гъыбзэ орэд-
хэр къащелох, театрализован-
нэ къэшыгъохэр къегъэлъа-
гъох.

— Филармонием щызэ-
хащэшт зэйукIэм сыда
щызэхэтхыщтыр?

«Сэргээхэй», Озэ Муратэ, Айдэмьркъян, Хъатх я Къокласэ афэгъэхыгъэхэр, нэмүкхээр кыыштгийштэх. Тиорэдхэм льэп-

къым игумәкі!, ишіржы, ине-
ущрә мафә зыфәдәмә тшіолғыр
ахель. Лъэпкъхәр зәпәдъяу-
цухәрәп, бырысыр азығагу къи-
хъанәу тыфаеп. Заом тызә-
рәфәмьең къэтәло.

— Сирием щың! Ор э заом
къыхэк! Тыжыгъэу Дер
Абир адигэ бзыльфыгъэ
ныбжык! «Исламы-
ем» иорэлдию хъугъэ.

— Тильэпкъ искусствэм иамалхэмкі зеугъоижы, тиорэдхэмкі дунаим тыкыышыззехахы. Дер Абир адыгэ пышнэм ехыл! Эгъэ орэдьир къынхедзэ, «Испъамыер» дежъыу. Сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыклэхэм тапэккі юф адэтшэшт. Адыгэ Республикаем илэшхъэтхэм таффэрэз. Къош республикэхэм, гъунэгъу крайхэм, хэкухэм нахыыбэрэ тахэхъанымкі хабзэм иккулыкъушшэхэр іэпыл! Эгъушуу къытфэхъух. Гүсэныгъэ зэрэзэдьитилэм ишшуагъэккэтилофхэр нахыышюу зэрэлтыккотэштхэм сицыхъэ тель, мурад хэхыгъэу тиэхэр щылэнгъэм щылхырытэшых.

— Шъигухэльхэр
къыжъудэхъунхэу
сышъуфэльяю.

Сурэтхэм арьтхэр: **Нэхэе Аслын**; «Исьламыер» лъэпкъ захахъэм хаджъа.

УШУ. ЕВРОПЭМ ИЗЭНЭКЪОКЬУ

Медалыр джэрз

Къоңылшын къышежьэгъэ бэнакъэ ушум хэхъэрэ кунг-фумкэ Европэм изэнэкъоκьу Грузиим икъалэу Тбилиси щыкъуагъ. Адыгейм щыщ пшъашьэу Кристина Морозовам джэрз медалыр къыфа-гъашьошагъ. Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ ятлонэрэ чыпшэр къышихыгъ. Тыркуер апэрэ хуугъэ.

Къэралыгъо 26-рэ зэнэкъоκьум хэлэхъягъ, бэнэктэ 850-мэ зэлүүкэгъухэм ялгээсэнэгъэ къащагъэлгъуагъ. Кристина Морозовар килограмм 65-м нэс къээзыщчыхэрэм янэкъоκьуугъ. Финалыкъом нэсыгъэу Тыркуем щыщ спортсменкэр къытекуагъ. Адыгэ Республиком испорт еджаплэу N 2-м К. Морозовам

Адыгэ Республиком испорт еджаплэу N 2-м К. Морозовам

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

ЩЭГЬОГОГЬО КЪЫХЬЫГЪ

«АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — «Университет» Ижевск — 24:17 (10:10).

Жъоныгъуакъэм и 22-м спорт Унэшхуу Кобл Якъубэ щыгэ зыхырэм щызэлгъагъэх.

Зезыщагъэр — Андрей Будагов, Краснодар. «АГУ-Адыиф»: къэлэпчэлтэхэр: Кожубекова, Тормозова, ешлаклохэр: Шъэоцыкы — 1, Серадская — 3, Портигина — 1, Шавина — 1, Исаченко — 2, Смоленцева — 6, Неупокоеva — 3, Лихач — 2, Васильева — 1, Головко — 3, Грабачевич — 1, Давиденко, Мартыненко.

Урысыем изэнэкъоκьу хэлэхъягъэрэ командэхэу суперлигэм хэтхэм якъеух зэлүүкэгъухэр Мыекъуапэ щэклох. Я 9 — 11-рэ чыпшэхэм ашыгэ командэхэр тикъалэ щызэдешэх.

«Университет» Ижевск, «Алиса» Уфа, «АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — ахэр арых тикъалэ щызэнэкъоκьуухэрэр. Командэхэм къеклокыгъуитлум ялгээсэнэгъэ къыщагъэлгъошт. Апэрэ зэлүүкэгъухэр зэраухыгъэхэр: «АГУ-Адыиф» — «Университет» — 26:21 (14:8), «Университет» — «Алиса» — 21:21, «АГУ-Адыиф» — «Алиса» — 37:30 (26:18).

«АГУ-Адыифыр» «Университет» ятлонэрэ зылокъэм, теклоныгъэр къыдэзыхыщтыр къэшэшьуаеу уаххэхъягъыгъ. Пчагъэр зэрэлтэйгъуатштыгъэр: 3:3, 5:6, 7:7, 7:9, 9:10, 12:11.

Ешлэгъум иятлонэрэ едзыгъо «АГУ-Адыифым» къэлэпчэлтэхэрэм ялгаор нахыбэрэ дидзагъ. Тикъэлэпчэлтэхэр Наталья Тормозовар цыхвэшэлгъо зэрэшшэрэм ишуагъягъе тишшашьэхэр на-

хыбэрэ апеклэ илъыштыгъэх. Виктория Смоленцевар ошлэдэмышэу ыпеклэ илъышэ хъагъэм ялгаор ридэштэгъ. Инеса Неупокоевам, Анастасия Серадскаям лъэшэу адзыре ялгаор къэлэпчэлтэхэр Юлия Пойловам цыхубытынир къехъылъэкъыштыгъ. Шъэоцыкы Миланэ, Кристина Лихач хъагъэм ялгаор дахэу радионимкэ шыкылшухэр къагъотштыгъ. Ухумэн юфыгъохэр тикомандэ нахь дэгъоу гыгъаца-къэхэзэ псынкэлэ ыпеклэ илъышыкъе, гъехъагъау ашырэм хэхъошт. «АГУ-Адыифыр» жъоныгъуакъэм и 25-м «Алисэм» дешэшт, тишшашьэхэм я 9-рэ чыпшэлтэхэр къыдахыгъ.

«Ростов-Доныр» атекуагъ

Суперлигэм хэт командэхэм медальхэм афэбанхэрэм якъеух зэлүүкэгъухэр гъашэлгъонэу къагъэх. «Ростов-на-Дону» гъогогуитло «Ладэм» теклуу дышшэ медальхэр фагъашьошагъэх.

АТЛЕТИКЭ ПСЫНКИЭР

Мыекъуапэ гупчэ мэхъу

Урысые Федерацием атлетикэ псынкэлэ ишэнэкъоκьу жъоныгъуакъэм и 22 — 23-м Мыекъуапэ щыгъуагъ.

Спорт еджаплэхэм защи-зыгъэсэрэ клаалэхэр, пшъашьэхэр зэлүүкэгъухэм ахэлэхъягъэх. Ошхышом хэтхэу Адыгэ Республиком истадион ялгээсэнэгъэ къызэршагъэлгъуагъэр тигуапэу къыхэтгээшт. Республике стадионыр зэтэ-

гъэпсихъагъ, аш ишуагъягъе спортыменхэм яухазырыныгъэ аупльэккун альэкыгъ. Зэнэкъоκьум фэгъэхыгъэ тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» къыхиутыштых.

Сурэхэр зэлүүкэгъухэм къа-шатхыгъэх.

ФУТБОЛ

ПЧАГЬЭМ ТЕГЬЭГУМЭКЫ

Купэу «Къыблэм» футболымкэ щызэнэкъоκьурэ командэхэм я 28-рэ ешлэгъухэр ялгээх. Мыекъопэ «Зэкъошныгъэр» Краснодар щылукагъ чыпшэ коман-дэу «Краснодар-2»-м.

КІЭУХХЭР

«Краснодар-2» — «Зэкъошныгъэр» — 8:0, «Армавир» — «Афыпс» — 0:1, «Шъачэ» — «Биолог» — 1:1, «Ангушт» — «Черноморец» — 0:3, «Легион» — «Ротор» — 2:5, «Ди-намо» — «Спартак» — 0:1, «Мэшыкы» — «Кубань-2» — 1:1, «Чайка» — СКА — 2:2.

ЗЭТЭГЬАПШЭХ

1. «Ротор» — 61
2. «Афыпс» — 58
3. «Армавир» — 56
4. «Чайка» — 48
5. «Черноморец» — 46

6. «Шъачэ» — 45
7. «Краснодар-2» — 44
8. «Зэкъошныгъэр» — 38
9. СКА — 37
10. «Биолог» — 34
11. «Спартак» — 31
12. «Динамо» — 28
13. «Ангушт» — 27
14. «Мэшыкы» — 26
15. «Кубань-2» — 23
16. «Легион» — 21.

Жъоныгъуакъэм и 29-м я 29-рэ ешлэгъухэр ялгээх: «Зэкъошныгъэр» тикъалэ щылукагъ «Шъачэм», «Краснодар-2»-м пчагъэр 8:0-у ешлэгъур «Зэкъошныгъэм» зэрэшшыхыгъэм упчэу тиэхэм къахегъахъо.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурубий.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыздэзы-
гъэкъыр:
Адыгэ Республи-
кам лъэпкъ
Юфхэмкэ, Іэкыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адырь
зэлхынгъэхэмкэ
ыкы къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
игудзэ:
52-49-44,
пшъэдэкъыж
зыхырэ
секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытвы-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Юфхэмкэ, телерадиокъэтн-
хэмкэ ыкы зэллы-
Іэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпшэр гъюрь-
шап, зэраушыхы-
тывэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщахаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмкэ
пчагъэр
4023
Индексхэр
52161
52162
Зак. 843

Хэутын
узыкыгъэхэнэу
щыт уаххэхъэр
Сыхыттыр
18.00
Зыщахаутыр
уаххэхъэр
Сыхыттыр
18.00

Редактор
шхъялэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялэм
игудзэ
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэкъыж
зыхырэ секретары
Жакъэмкъо
А. З.

